

Володимир Пришляк*

ГРИГОРІЙ ГРАБ'ЯНКА (ІСТОРИКО-ГЕНЕАЛОГІЧНА РОЗВІДКА)

Родоводи козацько-гетьманської доби донині залишаються малознані і не до кінця досліджені недостатнє опрацювання передусім архівних джерел. Відоме та ще більше спопуляризоване, певно найбільше у XIX ст., ім'я козацького літописця і Гадяцького полку полковника Григорія Граб'янки у біографічній ноті й досі містить, на жаль, багато прогалин.

Григорій, син Івана, Граб'янка походив із давнього козацького роду Граб'янок (Гребінок)¹ і народився десь наприкінці 1660-х – на початку 1670-х рр., очевидно, в Гадячі. Найвірогідніше, був сином реєстрового козака Уманського полку – Івана Граб'янки (Гребінки), який, ймовірно, згодом поповнив ряди козацької старшини й приходився далеким родичем наказного полковника Перяславського полку на початку Хмельниччини у 1648 р. Граб'янки (Кологривенка). У “Реєстр Війська Запорозького” 1649 р. після Зборова вписані козак Уманської полкової сотні Уманського полку Івань Греб'янка і козак Лютенської сотні Полтавського полку Мус'ї (Мойсей) Гребенник², який на думку О. Лазаревського міг бути родоначальником, засновником роду Гребенків, які нібито, женучись за модою, або ж в силу інших обставин згодом полонізували своє прізвище у Граб'янок³. Етимологія прізвища, принаймні, відразу викликає цілком очевидні асоціації з польським словом “*hrabia*”, що означає “граф”⁴, а його дружину, відповідно, називали “*hrabianka*” (граб'янкою), що, звичайно, є одним із довільних припущень. Г. Граб'янка, проте, був чи не першим, хто змінив свій родовий козацький герб на річпосполитський. Коли, у 1717–1719 рр. на печатці полкового осавула видно зображення серця під хрестиком і короною, в обрамленні двох пальмових гілок, то на печатці гадяцького полковника з 1730 р. чітко промальовується польський герб Ласка (Laska) – на червоному полі золотий навіс на чотирьох золотих стовпах⁵. На думку історика

* Пришляк Володимир Васильович – кандидат історичних наук, доцент, Волинський національний університет ім. Лесі Українки (Луцьк).

¹ Лазаревський А. М. Очерки малороссийских фамилий. Материалы для истории общества в XVII и XVIII в. (Грабянки) / А. М. Лазаревский // Русский архив. – Кн. 2. – Москва, 1875. – № 7. – С. 259–264; Модзалевский В. Л. Грабянки и Гребенки / В. Л. Модзалевский // Малороссийский родословник: В 4 т. – Т. I: А–Д. – Киев, 1908. – С. 328–332; Панащенко В. В. Соціальна еліта Гетьманщини (друга половина XVII–XVIII ст.). – Київ, 1995. – С. 8.

² Реєстр Війська Запорозького 1649 року. Транслітерація тексту / Підгот. до друку О.В. Тодійчук та ін. – Київ, 1995. – С. 205, 436.

³ Лазаревський А. М. Очерки малороссийских фамилий. – С. 259.

⁴ грабя, кграбя, грабя – див.: Словник української мови XVI – першої половини XVII ст.: У 28 вип. – Вип. 7: Г–Д / Укл. М. Сенів, О. Захарків, Р. Гринько. – Львів, 2000. – С. 140–141.

⁵ Центральний державний історичний архів України у м. Києві (далі – ЦДІАК України). – Ф. 51: Генеральна військова канцелярія. – Оп. 3. – Спр. 126. – Арк. 30, 32; – Спр. 3603.

геральдики О. Однороженка, саме Гряб'янка першим серед козацької старшини, щоб зайвий раз наголосити на “старожитності” та “шляхетності” свого походження, цілеспрямовано “заглянув” до виданого 1728 р. у Львові польського гербовника Каспера Несецького “Korona Polska”, звідки й почерпнув потрібну для себе інформацію про використання герба Ласка руським шляхетським родом Грабинок (певно, стало у нагоді співзвучність прізвищ, хоча сумнівно твердити про їх кровну спорідненість)⁶. Серед козацької старшини Гетьманщини така “мода” на заміну власних самобутніх гербів на польські згодом неабияк усталилася.

Відомо, що у першій половині 1680-х рр. Григорій закінчив Києво-Могилянську академію⁷. Володів латиною, польською та німецькою мовами. Саме звідти його висока освіта і неабиякий хист до літописання.

У Війську Запорозькому – з 1686 р. Його кар'єра розпочалася фактично за гетьманування Івана Мазепи і трагічно завершилася уже за Правління гетьманського уряду. В 1686–1701 рр. розпочинав рядовим козаком Гадяцького полку. Відтоді майже весь час воював. У останній чверті XVII – першій третині XVIII ст. брав участь в усіх виправах, де не обходилося без козацької сили: Кримських (1687–1689), Азовсько-Дніпровських (1695–1696), Казикерменському і Таманському (1697) походах, у Північній війні (1700–1721), війні за польський спадок (1733–1735), нарешті, зложив свою буйну голову під час російсько-турецької війни (1735–1739).

До 1710 рр. спочатку був гадяцьким полковим хорунжим, за що отримав у рангову маєтність згідно гетьманського універсалу село Максимівку в Гадяцькій другій сотні Гадяцького полку. Згодом став гадяцьким сотником, а потім за гетьмана Івана Скоропадського у 1713 – 1717 рр. й полковим осавулом. З 1717 р. до 1728 р. обіймав посаду гадяцького полкового судді⁸. З цього періоду відомі розслідування – “розиск” та розгляд 16 лютого 1719 р. осавулом Генеральної військової артилерії Семеном Карпікою та гадяцьким полковим “судією” Григорієм Граб'янкою справи про розподіл повинностей на підводи та консистенти (військові постої), а також суперечок за ґрунти між козаками Смілянської сотні Лубенського полку та посполитими Смілянської волості Києво-Печерської лаври⁹.

За дорученням гетьмана Івана Скоропадського разом з генеральним осавулом Василем Журавським і прилуцьким полковим обозним Михайлом

– Арк. 10 зв.; – Спр. 3792. – Арк. 5 зв. etc.

⁶ *Однороженко О. А.* Геральдичні традиції українського козацтва. Родова геральдика // Історія українського козацтва: Нариси у 2 т. – Київ, 2007. – Т. 2. – С. 192–193.

⁷ *Апанович О. М.* Граб'янка Григорій Іванович / О. М. Апанович // Києво-Могилянська академія в іменах XVII – XVIII ст.: Енциклопед. вид. – Київ, 2001. – С. 151.

⁸ Біографія Г. Граб'янки за 1713–1738 рр. відносно добре прослідковується в архівних джерелах: ЦДІАК України. – Ф. 51: Генеральна військова канцелярія. – Оп. 3. – Спр. 1372. – Арк. 12; – Спр. 6478. – Арк. 29; – Спр. 3369. – Арк. 4 зв.; – Спр. 3416. – Арк. 73; – Спр. 3603. – Арк. 3; – Спр. 4549. – Арк. 29; – Спр. 5493. – Арк. 2 зв.; – Спр. 6106. – Арк. 5 зв.; – Спр. 6253. – Арк. 2; – Спр. 6348. – Арк. 1; – Спр. 6353. – Арк. 28 зв.; – Спр. 6360. – Арк. 20; – Спр. 6392. – Арк. 286; – Спр. 6783. – Арк. 7; – Спр. 6939. – Арк. 3; – Спр. 7124. – Арк. 15.

⁹ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 364. – Арк. 11. Оригінал.

Огроновичем їздив у 1720 р. до Санкт-Петербурга “із прошенієм про нужди малоросійські”¹⁰. Іншим разом, 14–15 березня 1727 р. прізвище гадяцького полкового судді фігурувало у чолобитній козака Гадяцької полкової сотні Тимофія Клименка, який звинувачував його у невиплаті боргу, з приводу чого надійшов указ Генеральної військової канцелярії гадяцькому наказному полковникові Мартину Штишевському про розслідування цієї справи¹¹.

Григорій Граб’янка був одним із перших серед козацької старшини, яка невдоволена зловживаннями Першої Малоросійської колегії, активно включилася у боротьбу за відновлення справедливості. Власне, тоді у травні 1723 р. до Санкт-Петербурга й поїхали боронити давні “малоросійські права та вольності” гадяцький полковий суддя і наказний полковник Григорій Граб’янка¹², канцеляристи Генеральної військової канцелярії Микола Ханенко, Дмитро Биковський та Іван Романович, переяславський наказний полковник Іван Кирпич, стародубський наказний полковник Петро Корецький, бунчуковий товариш Дмитро Володківський (згодом, у квітні 1724 р. помер “под караулом” у петербурзькому казематі), військовий товариш Василь Биковський, а також сини генерального судді Іван і Петро Чарниші та інші козацькі старшини – усього шістнадцятеро чоловік, які добивалися від царя та Сенату дозволу на проведення гетьманських виборів¹³. Коли Петру I передали складені у серпні 1723 р. в козацькому таборі на р. Коломак миргородським полковником Данилом Апостолом зі старшиною “Коломацькі чолобитні” – усі вони, услід за наказним гетьманом Павлом Полуботком, генеральним писарем Семеном Савичем та генеральним суддею Іваном Чарнишом, 10 листопада 1723 р. опинилися під слідством і допитами за ґратами каземату Петропавловської фортеці. У грудні 1724 р. за ґратами помер П.Полуботок. Слідство над рештою опальних українських старшин, серед яких перебував і Г. Граб’янка, припинилося аж після смерті Петра I в лютому 1725 р.¹⁴.

Стрімке сходження на полковий уряд в Гадячі припало на часи гетьманування Данила Апостола. З 1728 р. до 1730 р. в Гадяцькому полку Г. Граб’янка був полковим обозним. Його ім’я згадане у діаріуші Генеральної військової канцелярії за 1727–1728 рр., зокрема у записі з приводу гетьманського універсалу від 4 листопада 1728 р. в Гадяцький полк¹⁵. Гадяцький полковий обозний згадується і у наступному діаріуші Генеральної військової канцелярії за 1729 р.: 16 січня було надіслано листа до генерал-фельдмаршала князя Михайла Голіцина із розслідуванням (“розиску”), зробленим полковим обозним

¹⁰ Модзалевский В. Л. Малороссийский родословник. – Т. I. – С. 328.

¹¹ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 2300. – Арк. 4.

¹² Кривошея В. В. Українська козацька старшина. Ч. 1: Реєстр урядників гетьманської адміністрації. – 2-е вид., доповн., уточн. і виправл. – Київ, 2005. – С. 202.

¹³ Памятка о сидении Полуботка с товарищами под караулом в Петербурге // Киевская старина. – Т. LXXV. – 1901. – № 9 (Октябрь). – Отд. II. – С. 100–102.

¹⁴ Черниговская летопись по новому списку. Коломацкие челобитные / Предисловие А.М. Лазаревского // Киевская старина. – Т. XXIX. – 1890. – № 6 (Июнь). Приложения. – С. 102, 103, 106.

¹⁵ Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського (далі – ІР НБУВ). Ф. I: Збірка О.Лазаревського. – № 53762 (Лаз.13/1). – Арк. 338.

Г. Граб'янкою та зінківським сотником Василем Рожинським про гвалти та грабіж над жовнірами команди Сербського полку, які чинив капітан Булябаш¹⁶. За підписом обозного полкового і наказного полковника гадяцького Григорія Граб'янки відома також інструкція, що стосується пожежної безпеки та правопорядку в місті¹⁷.

Вакантне місце полковника Гадяцького полку виникло в результаті усунення з посади через численні зловживання гадяцького полковника, за родо-водом – балканського шляхтича, серба, що під час російсько-турецької війни 1711–1713 рр. вступив на службу в російську армію, Гаврила Милорадовича. Той успадкував полковничий уряд в Гадячі від свого старшого брата Михайла Милорадовича (1715–1726), з яким також не раз конфліктував Г. Граб'янка, і утримував його упродовж 1727–1729 рр.¹⁸ У збірці О. Лазаревського, до речі, збереглася справа про побиття слуги гадяцького полковника Милорадовича – Бульбаша полковим гадяцьким суддею Граб'янкою¹⁹. 27 грудня 1729 р. з Гадяцької полкової канцелярії пішло донесення гетьманові про привласнення військового збору колишнім гадяцьким полковником Г. Милорадовичем²⁰. Гетьманський універсал за підписом Д. Апостола чітко формулював причину відставки: “Гаврило Милорадовичъ за показанніе от него козакам и посполству обиди от того Полку отставленъ, а на мѣсто его в тот полкъ в Полковники велено намъ из старшиною выбрану волними голоси двох или трохъ кандидатовъ...”²¹. На гадяцьке полковництво претендувало три авторитетні кандидати, а саме: генеральний писар Михайло Турковський, гадяцький полковий обозний Григорій Граб'янка і полковий суддя Мартин Штишевський. 1 листопада 1729 р. козацька старшина Гадяцького полку листовно зверталася із власноручними підписами, а також і рядових козаків до малолітнього імператора Петра II з подякою за відставку Г. Милорадовича “за починеніе от него козакамъ обыди” і передовсім за дозвіл “в полковники избрать волними голосами из малороссіянъ” своїх кандидатів на полковництво, серед яких є кандидатура і полкового обозного Григорія Граб'янки²².

30 травня 1730 р. “вольними голосами” нарешті був обраний та затверджений полковником Гадяцького полку. 6 липня 1730 р. гетьман надав універсал про підтвердження обрання гадяцьким полковником Григорія Граб'янки²³.

¹⁶ ІР НБУВ. Ф. І. – № 53763 (Лаз.13/2). – Арк. 14.

¹⁷ Ділова документація Гетьманщини XVIII ст.: Зб. документів / Упор. В.Й. Горобець. – Київ, 1993. – С. 62–64.

¹⁸ Горобець В. Влада та соціум Гетьманату. Дослідження з політичної і соціальної історії ранньомодерної України. – Київ, 2009. – С. 117.

¹⁹ ІР НБУВ. Ф. І. – № 56235 (Лаз. 41/11).

²⁰ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3550. – Арк. 2.

²¹ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3594: Справа про вибори на гадяцьке полковництво кандидатів і про жалування обозного полкового гадяцького Григорія Граб'янки, почато року 1729 – завершено 1730. – Арк. 14.

²² Российский государственный архив древних актов (далі – РГАДА) – Ф. 248: Сенат. – Оп. 41. – Д. 3568. – Л. 222–226; копія – Центральний державний історичний архів України у м. Львові (далі – ЦДІАЛ України). – Ф. 309: НТШ. – Оп. 1. – Спр. 2493. – Арк. 159–165 зв.

²³ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3594: Універсал гетьмана Д. Апостола від 6 липня 1730 р. про підтвердження обрання гадяцьким полковником Г. Граб'янки. – Арк. 14–15.

Новою імператрицею Анною Іоанівною 30 травня 1730 р. була надана грамота про затвердження обрання “волними голоси” гадяцьким полковником замість Гаврила Милорадовича полкового обозного Григорія Граб’янки (див. *Документи, № 1*)²⁴. Присягу на вірність государям новообраний гадяцький полковник склав 7 липня 1730 р.²⁵. Тоді ж у липні–серпні на друкованому в Санкт-Петербурзі у травні 1727 р. тексті присяги на вірність государям у соборній Свято-Миколаївській церкві Глухова, крім Г. Граб’янки, услід за генеральною старшиною (генеральні підскарбії українець Андрій Маркович та росіянин Іван М’якінін (23 травня 1729 р.), генеральний осавул Іван Мануйлович і генеральний суддя Михайло Забіла в березні 1728 р. були приведені до присяги в Архангельському соборі Кремля), “били і руку приложили” миргородський полковник Павло Апостол, полтавський полковник Василь Кочубей і новий стародубський полковник Олександр Дуров²⁶. Згодом, 23 липня 1730 р. в Колегію іноземних справ пішло донесення про те, що 30 травня 1730 р. в Гадяцькому полку замість колишнього полковника Гаврила Милорадовича обрано Г. Граб’янку²⁷. Його місце полкового обозного зайняв Пилип Борзаківський²⁸, у недалекому минулому – військовий канцелярист Генеральної військової канцелярії, автор цікавого діаріуша за 1722–1723 рр.²⁹. Зберігся список – так зване “виденіє” генеральної старшини, полковників та бунчукових товаришів того часу, де серед десяти полковників: чернігівського – Михайла Богданова, ніжинського – Івана Хрущова, стародубського – Олександра Дурова, прилуцького – Гната Галагана, київського – Антона Танського, миргородського – Павла Апостола, лубенського – Петра Апостола, полтавського – Василя Кочубея, перяславського – Василя Танського, записано ім’я гадяцького полковника Григорія Граб’янки³⁰.

21 жовтня 1730 р. гетьманським універсалом гадяцькому полковнику було надано на ранг сотенне містечко Рашівку в Гадяцькому полку³¹. Граб’янка

Чернетка.

²⁴ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3594: Справа про вибрання Г. Граб’янки гадяцьким полковником. – Арк.16–16 зв. Копія.

²⁵ Архив внешней политики Российской империи Историко-документального департамента МИД Российской Федерации (далі – АВПРИ). – Ф. 124: Малороссийские дела. – Оп. 124/1. 1727–1731 гг. – Д. 30: Присяги малороссийской старшины в верности службы государям. – Л. 51– 51 об. (наприкінці присяги – автограф Г. Граб’янки). Оригінал.

²⁶ АВПРИ. – Ф. 124. – Оп. 124/1. 1727–1731 гг. – Д. 30. – Л. 41– 50 об.; Российский государственный военно-исторический архив (далі – РГВИА). – Ф. 846: Военно-ученый архив. – Оп. 16. – Д. 25. – Ч. 18. – Л. 145.

²⁷ АВПРИ. – Ф. 124. – Оп. 124/1. 1727–1731 гг. – Д. 30. – Л. 49– 49 об.

²⁸ *Кривошея В. В.* Козацька еліта Гетьманщини. – Київ, 2008. – С. 308.

²⁹ ІР НБУВ. – Ф. І. – № 66720; *Шевчук В.* Про “Журнал” чи Діаріуш Пилипа Борзаківського та Павла Ладинського / В. Шевчук // Київська старовина. – 1994. – № 3 (306). Травень–червень. – С. 10–31.

³⁰ Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Oddział rękopisów (далі – Biblioteka PAU i PAN w Krakowie). Księgozbiór Krzyżanowskich w Szerpowodach. – Sygn. 269 (Krz.): Akta kozackie z lat 1596–1723. – S. 1; копія – ЦДІАЛ України. – Ф. 309. – Оп. 1. – Спр. 2496. – Арк. 1.

³¹ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3603: Справа про надання на рангові маєтності Г.Граб’янци. – Арк. 5. Чернетка.

отримав універсал 31 жовтня. А вже 2 листопада 1730 р. з Гадяча гадяцький полковник Григорія Граб'янки листовно звертався до гетьмана Данила Апостола з подякою за надання йому на полковницький ранг містечка Рашівки (див. *Документи, № 2*)³². Окрім того, на ранг гадяцькому полковнику було віддане сотенне містечко Комишну, села Остапівку та Грим'ячку Комишнянської сотні Гадяцького полку³³. 19 грудня 1730 р. гетьман надіслав листа Г. Граб'янці, в якому повідомляв про отримання дичини з гадяцьких лісів та озер та надсилав запрошення приїхати до Глухова³⁴.

У серпні 1730 р. гадяцький полковник, наприклад, вирішував справу про притягнення до полкового суду бунчукового товариша Федора Гречаного, на якого скаржився мешканець с. Будище Гадяцької першої сотні³⁵. У діаріуші Генеральної військової канцелярії за 1730 р. занотовано, що 13–14 вересня йому було надіслано два укази: перший наказував передати зібрані у Гадяцькому полку гроші за третину травня через гадяцького управителя – “звідовця” Ставицького. Другий наказував гадяцькому полковникові розібратися у зв'язку із суплікою Лук'яна Софонова, в якій той скаржився на Карпа Мокрієвича, що пограбував його худобу на ярмарку у м. Зінькові³⁶. До літа 1731 р. листувався з гетьманом також у кримінальній справі про вбивство дівчини – Ганни Жегури, в якому не без підстав звинувачували веприцького дозорцю Зерула³⁷. З цього періоду, аж до 1733 р. велися справи про крадіжку грошей у полковника його служителем Охрімом Вертененком, а також про захоплення гадяцьким полковником військового збору з млина у вдови Уляни Чарниш (Чарнишевої)³⁸. Зрештою, наприкінці 1732 р. указ, надісланий з Генеральної військової канцелярії, обумовлював, щоб заспокоївшись після суперечки за млини, полковник поводився надалі з вдовою “смирно и безобидно”³⁹. 9–11 вересня 1732 р. написані, відповідно, супліка сотника Куземської сотні Гадяцького полку Михайла Семенова та указ гетьмана гадяцькому полковнику про дозвіл сотникові на побудову млина в затоці р. Ворскла⁴⁰. Загалом Д.Апостол слідкував за дотриманням субординації своїми полковниками. З цього приводу характерний лист-відповідь, адресований гадяцькому полковникові Г. Граб'янці з умовою, щоби він особливо не цікавився прибутками гетьмана і надалі не турбував його своїми непотрібними проханнями (очевидно, йшлося про маетки, млини і т. п.)⁴¹.

26 лютого 1731 р. датований лист гадяцького полковника Григорія Граб'янки з полкового Гадяча до генерального обозного Якова Лизогуба з

³² ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3603. – Арк. 8, 10 зв. Оригінал.

³³ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 2925. – Арк. 3.

³⁴ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3450. – Арк. 3.

³⁵ Донесення полковника та указ гетьмана див.: ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3119. – Арк. 1–4.

³⁶ ІР НБУВ. – Ф. І. – № 53763 (Лаз.13/2). – Арк. 361.

³⁷ НИОР РГБ. – Ф. 159. – №. 3620–3622.

³⁸ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 2925. – Арк. 38–51.

³⁹ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 19249. – Арк. 289 зв.

⁴⁰ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 4083. – Арк. 4–5.

⁴¹ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 19249. – Арк. 234 зв.

приводу відрядження до гетьманської резиденції – Глухова писарів для переписування “правних книг” (див. *Документи, № 3*)⁴². Відомо, що саме за ініціативи Д.Апостола було започатковано масштабну роботу спеціальної комісії “зводу прав”, яка працювала над створенням першого збірника законів Гетьманщини, що мав на меті удосконалити державне судочинство. Багатолітня праця, започаткована у квітні 1729 р. над складанням та перекладом зводу прав, тривала чотирнадцять років і закінчилася аж навесні 1743 р., коли у Глухові було завершено “Права, за якими судиться малоросійський народ”⁴³.

У 1729–1730 рр. Г. Граб’янка завершував проведення у своєму полку Генерального слідства про маєтності⁴⁴. 26 жовтня 1730 р. гетьман Д.Апостол надіслав листа гадяцькому полковнику про дозвіл на селітряний промисел для мешканців сотенного містечка Опішні Опішнянської другої сотні Гадяцького полку з метою забезпечення селітрою полкової артилерії⁴⁵. 27 лютого 1731 р. гадяцький полковник все ж доповідав гетьманові про незадовільний стан артилерії⁴⁶. Тоді ж, у листопаді 1730 – червні 1731 рр. гадяцький полковник у листах та донесеннях до гетьмана переймався розподілом між козаками і посполитими, а заодно і зменшенням кількості провізії та фуражу – порцій та рацій у своєму полку⁴⁷. Універсал Д.Апостола від 8 травня 1731 р. повідомляв про розміщення російських кавалерійських полків на квартирах в Гетьманщині, зокрема, у Гадяцькому полку – Київського і Новотроїцького полків, і про забезпечення їх місцевими мешканцями порціями та раціями⁴⁸.

У квітні 1731 р. розпочалося спорудження колосальної “Української лінії”, що мала за ціль створити надійний оборонний пояс від татарських набігів⁴⁹. Цей ланцюг із оборонних споруд, що тягнувся ламаною лінією завдовжки 85 км від Переволочни над Дніпром до Сіверського Дінця і включав 17 фортець і 49 редутів, щорічно вимагав на будівництво до 30 тис. козаків і посполитих⁵⁰. За чотири місяці, від травня до серпня 1731 р. із 5716 козаків лише одного Гадяцького полку “на лінію” було направлено 2418 козаків⁵¹. Ще 11 вересня з Генеральної військової канцелярії було надіслано указ руками посполитих полку “в самой скорости” належно загатити греблю в Гадячі⁵². А вже 18 жовтня

⁴² ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3792: Листування гадяцького полковника Григорія Граб’янки. – Арк. 2, 5 зв. Оригінал.

⁴³ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3284. – 204 арк.; Материали для отечественной истории / Изд. М. Судиенко. – Т. I. – Киев, 1853. – С. 68; Права, за якими судиться малоросійський народ 1743 року / Підгот. К. Вислобоков. – Київ, 1997.

⁴⁴ Генеральное следствие о маєтностях Гадяцького полка 1729–1730 гг. / Подгот. Н. П. Василенко. – Полтава, 1893.

⁴⁵ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3341. – Арк. 3.

⁴⁶ Научно-исследовательский отдел рукописей Российской государственной библиотеки, (далі – НИОР РГБ) – Ф. 159: Коллекция Н.А. Маркевича. – №. 5244. – Л. 1.

⁴⁷ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3294. – Арк. 11; – Спр. 3774. – Арк. 4.

⁴⁸ Материали для отечественной истории / Изд. М. Судиенко. – Т. I. – С. 105.

⁴⁹ РГАДА. – Ф. 248. – Оп. 41. – Д. 3569. – Л. 3.

⁵⁰ РГАДА. – Ф. 248. – Оп. 8. – Д. 482, 483; РГВИА. – Ф. 424: Коллекция Военно-ученого архива. – Оп. 1. – Д. 1, 167; ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 4364. – Арк. 2–5.

⁵¹ Материали для отечественной истории / Изд. М. Судиенко. – Т. I. – С. 98, 113, 118, 129.

⁵² ІР НБУВ. Ф. I. – № 53763 (Лаз.13/2). – Арк. 577.

1731 р. гадяцький полковник писав до гетьмана Д. Апостола з військового табору, біля 9-ої фортеці при “ленїной работѣ”, звітуючи про роботу, виконану ним під час гатіння Гадяцької греблі та висловлював заперечення стосовно несправедливих наклепів на нього господаря Гадяцького замку Василя Казановича⁵³. До речі, у 1733 р. новим господарем Гадяцького ключа – головного господарського комплексу, що традиційно віддавався “на булаву”, став гетьманський онук – Павло Ломиковський, син доньки Тетяни та Івана Ломиковського, сина генерального обозного⁵⁴.

17 вересня 1731 р. “на лінії” на зміну київському полковникові Антону Танському команду вручили гадяцькому полковникові Г. Граб’янці⁵⁵. 28 жовтня 1731 р. з Глухова у відповідь на лист гадяцького полковника до гетьмана із проханням про відпустку “с линейной работы”, згідно указу командувача російськими військами в Україні, київського генерал-губернатора, австрійця на російській службі Йогана-Бернгарда фон Вейсбаха, було направлено розпорядження Г. Граб’янці та усім наказним полковникам гетьманського “Рейменту” до 1 листопада відпустити козаків, залишивши лише по 100 чоловік піших і по 20 підвод при кожній фортеці для закінчення спорудження землянок, стень та магазейнів (складів). У розпорядженні зазначалося, що “по усмотрению своему он, полковник Гребянка, оставил з самих посполитих, для того, что они после на работу прийдут и еще в провіанте не так оскудѣли”⁵⁶. 24 травня 1732 р. в Гадяч надійшов новий указ до гадяцького полковника “о прибытіи на линейную работу и сдѣланю лѣній”⁵⁷.

У травні 1733 р. гадяцький полковник, як й інші полковники зі своїх полків, доповідав гетьманові про виконання указів імператриці Анни Іоанівни стосовно заборони поширення, купівлі та продажу ядовитих речовин та полкових зборів срібних монет⁵⁸.

Вибух нової російсько-турецької війни 1735–1739 рр., в якій Гетьманщина ставала одночасно і театром, і запіллям воєнних дій, а відтак Російська імперія отримала нагоду і “вросла в Україну”⁵⁹, вніс свої корективи в урядові та особисті справи Г. Граб’янки. 9 вересня 1735 р. гадяцький полковник повідомляв про повернення з Польського походу, з допомогою якого Росія долучилася до змагання за польський спадок⁶⁰. 31 жовтня 1735 р. повідомляв у донесенні про призначення значкового товариша Андрія Несторенка комісаром для збору

⁵³ НИОР РГБ. – Ф. 159. – №. 454. – Л. 1–1 об. Оригінал; опубл.: Приватні листи XVIII ст. / Підгот. до вид. В.А. Передрієнко. – Київ, 1987. – № 46. – С. 55–57. 14 травня 1731 р. гетьманом Д. Апостолом “данъ унѣверсаль Пану Казановичу на господарство Замку Гадѣцкого”: ІР НБУВ. – Ф. І. – № 53763 (Лаз.13/2). – Арк. 505 зв.

⁵⁴ Про те, що 11 жовтня 1732 р. йому було видано гетьманський універсал “на правленіє Замку Гадѣцкого господарствомъ” довідуємося із діаріюша Генеральної військової канцелярії за 1732 р.: ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 19249. – Арк. 233 зв.

⁵⁵ ІР НБУВ. Ф. І. – № 53763 (Лаз.13/2). – Арк. 581 зв.

⁵⁶ РГАДА. – Ф. 248. – Оп. 41. – Д. 3569. – Л. 144.

⁵⁷ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 19249. – Арк. 106.

⁵⁸ РГВИА. – Ф. 846. – Оп. 16. – Д. 44. – Л. 15, 36.

⁵⁹ Джиджора І. Україна в першій половині 1738 р. / І. Джиджора // Записки НТШ. – Т. LXIX. – Львів, 1906. – Кн. 1. – С. 82.

⁶⁰ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 7489. – Арк. 1.

провіанту на випадок прибуття полонеників⁶¹. Відоме його донесення від 12 березня 1736 р. про втечу козаків із с. Бобрік Веприцької сотні Гадяцького полку в сусідню Севську провінцію⁶², що було, очевидно, спричинене злигоднями та знекровленням Гетьманщини за перші півтора роки російсько-турецької війни 1735–1739 рр. Один із його останніх службових документів, очевидно – квітневий лист 1736 р. до генерального хорунжого Якіма Горленка, в якому він пояснює затримку свого полку через те, що російські полки для своїх потреб нагло позабирали коней у козаків⁶³.

Григорій Граб'янка за своє життя сотворив не лише літопис, але й постійно воював. Командував та водив Гадяцький полк у близькі та далекі виправи, аж поки не загинув. Два роки перед тим у Кримському поході, під час одного із боїв у складі конвою російського генерала шотландського походження Ю. Ф. Леслі у травні 1736 р. під Гезльовим (нині м. Євпаторія) загинув від важкого поранення в ногу турецькою картеччю миргородський полковник Павло Апостол⁶⁴. Григорій Граб'янка також помер від важкого поранення, прикриваючи зі своїм полком відступ з Криму російської армії під командуванням ірландця на російській службі, фельдмаршала Петра Лассі. Тоді, влітку під час другого Кримського походу гадяцький полковник отримав смертельне поранення під час сутички із татарами у бою 8 липня 1738 р. при Гайман-Долині (нині с. Балки Василівського району Запорізької області)⁶⁵. Разом з Граб'янкою у цьому бою поліг і генеральний бунчужний Семен Галецький. Замість загиблого полковника Григорія Граб'янки гадяцьким полковником було призначено стародубського сотника Петра Галецького, сина загиблого із Граб'янкою генерального бунчужного⁶⁶.

Родичі Г. Граб'янки фігурують в документах Генеральної військової канцелярії за 1745–1747 рр.⁶⁷. Відомо, що у шлюбі гадяцький полковник і його дружина – Євдокія Іванівна Забіла († 1735), онука двох генеральних обозних – Петра Забіли, по батьківській лінії, та Василя Борковського, по материнській, дітей не мали⁶⁸. Однак документи зафіксували, очевидно, іншого родича чи, можливо, небожа Г. Граб'янки, тобто сина його “рожоного” брата (?): Іван Граб'янка(а) (? – 1748) був військовим товаришем у Гадяцькому полку (?–1741–?) і володів 10 посполитими у с. Матвіївці. Як бунчуковий товариш

⁶¹ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 5100. – Арк. 3.

⁶² ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 2239. – Арк. 1.

⁶³ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 5506. – Арк. 2.

⁶⁴ *А.Л.[азаревский]*. Летописные заметки (1651–1749 г.) / А. Лазаревський // Киевская старина. – Т. V. – 1883. – № 3 (Март). – С. 681.

⁶⁵ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 7124. – Арк. 15; *Репан О.* Останній похід Григорія Граб'янки / О. Репан // Борисфен. – 1995. – № 4. – С. 9–10; *Його ж.* Григорій Граб'янка у бойових діях 1735–1738 рр. / О. Репан // Українська біографістика. – Вип.2. – Київ, 1999. – С. 174–183; *Його ж.* Іржа на лезі: Лівобережне козацтво і російсько-турецька війна 1735–1739 років. – Київ, 2009. – С. 95.

⁶⁶ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 7124. – Арк. 1.

⁶⁷ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 8634. – Арк. 49–52.

⁶⁸ *А.Л.[азаревский]*. Письмо жены гадяцкого полковника Григория Граб'янки Евдокии Ивановны к брату своему Ивану Забеле / Лазаревський А. // Киевская старина. – Т. XLV. – 1894. – № 4 (Апрель). – С. 158.

(?– 1741–1748) мав 43 двори і 3 кола (1744) й був членом Генерального суду (1748). Його дружина Євдокія у с. Матвіїці володіла посполитими (16 дворів, 30 хат). Зафіксовано також, що вона і син Федір вчинили напад на дім бунчукового товариша Івана Яновського, під час якого погрожували вбити його разом із служителями⁶⁹. Від 19 жовтня 1749 р. до 18 липня 1751 р. тягнулася справа про спір за спадщину військового товариша Івана Граб'янки між його вдовою, Євдокією і сином, військовим канцеляристом Федором Граб'янкою⁷⁰.

Відомі представники роду Граб'янок, зокрема, у Гадяцькому повіті у другій частині “Родословной книги дворянства Черниговського наместничества” за 1788 р. зафіксований Павло Граб'янка, який “чина не имѣть”, віком 30 років, одружений на шляхетській доньці Єфросинії, з якою мав троє синів: Трохима 6 років, Клима 2 років, ім'я третього не зазначено і одну доньку Мотрону 4 років⁷¹. До іншої, другої гілки роду Граб'янок, що походила від капітана Івана Гребенкіна († 1779) належать сини іншого Павла Граб'янки – брати: Євген Павлович або ж просто Євген Гребінка (1812–1848) – класик української літератури та Микола Павлович (1819–1880) – архітектор, академік петербурзької Академії мистецтв. Рід Граб'янок внесений до другої частини “Родословной книги дворянства Полтавской губернии”, де окремо зазначені й нащадки прапрощика (1828) Матвія Гребінки⁷².

Цікаво, що до 1853 р. відносяться відомості про маєткову належність с. Скипчі (?) поміщикам Граб'янці⁷³. У 1855 р. поміщик А. А. Граб'янка видав доручення дворянинові В. К. Гарнишу на продаж маєтків матері у селах Краснянка і Новосілка Проскурівського повіту Подільської губернії⁷⁴ (нині села, відповідно, Тиврівського р-ну Вінницької обл. та Городоцького р-ну Хмельницької обл.). Проте аж ніяк не можна стовідсотково твердити, що це були саме спадкоємці, а не просто однофамільці славного козацького полковника і літописця.

Михайло Грушевський слушно назвав Григорія Граб'янку одним “з найраїїших репрезентантів “ученої” козацької історії”, автором “першої “наукової” історії козаччини”⁷⁵, в якій з точки зору переконаного автономіста, прихильника збереження старого гетьманського устрою під російською зверхністю, з піднесеним риторичним пафосом виклав події української історії від давніх часів до 1709 р. Оригінал твору, що разом з козацькими літописами Самовидця

⁶⁹ *Кривошея В. В., Кривошея І. І., Кривошея О. В.* Українська козацька старшина. – Ч. 3. – Кн. 1: Значне військове товариство. Бунчукове товариство. – Київ, 2008. – С. 77.

⁷⁰ ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 10037. – Арк. 1–79.

⁷¹ ІР НБУВ. – Ф. VIII: Київський університет св. Володимира. – № 528/245/2. – Арк. 62. Звернути увагу на цей документ підказав історик-генеалог Олександр Алфьоров – В.П.

⁷² *Томазов В. В.* Граб'янки (Гребінки) / В. В. Томазов // Енциклопедія історії України. – Т.2: Г–Д. – Київ, 2004. – С. 183. *Його ж.* Генеалогія козацько-шляхетських родів: історіографія та джерела (друга половина XVII – початок XXI ст.). – Київ, 2006. – С. 127.

⁷³ ЦДІАК України. – Ф. 442: Канцелярія київського, подільського і волинського генерал-губернатора. – Оп. 290. – Спр. 100. – Арк. 87.

⁷⁴ ЦДІАК України. – Ф. 486: Київська палата цивільного суду. – Оп. 5. – Спр. 331. – Арк. 51–52.

⁷⁵ *Грушевський М.* Історія України-Руси: В 11 т., 12 кн. – Т. VII: Козацькі часи – до року 1625. – Київ, 1995. – С. 67, 88.

і Самійла Величка, творили непересічну “літературу канцеляристів”, барокову історичну прозу, не зберігся, однак із XVIII ст. до нас дійшли понад 50 його списків. Без зазначення авторства уперше його опублікував 1793 р. Федір Туманський на сторінках “Российского магазина”⁷⁶. У 1854 р. публікацію літопису здійснила Київська археографічна комісія⁷⁷. У наші часи літопис Граб’янки з різних списків, а також його скорочена редакція, що збереглися, неодноразово перевидавалися⁷⁸. Новочасне літературознавство та історіографія теж не оминували оригінального твору козацького полковника⁷⁹.

Такі як Григорій Граб’янка були не лише інтелектуальною елітою, але й безпосередньо творили неповторну субкультуру, формували те своєрідне оточення і специфічне середовище українського старшинського нобілітету козацької автономії. В непрості часи між Мазепою і Розумовським першого ліквідаційного періоду, зокрема за правління поважного у літах гетьмана Данила Апостола, власне, такі як гадяцький полковник і зробили можливою для Гетьманщини таку необхідну “коротку передишку” 1727–1734 рр.⁸⁰. Бо лише за таких обставин і з такими людьми вдалося стримати і навіть призупинити цілеспрямоване російське підкорення, суттєво скоригувати невідворотний процес деавтономізації й таким чином хоч на деякий час дати собі раду на своїй землі та відтягнути неминуче згасання козацької України.

ДОКУМЕНТИ

№ 1

1730 р., 30 травня. Москва. – Грамота імператриці Анни Іоанівни про затвердження обрання “волними голоси” гадяцьким полковником за-

⁷⁶ Летописец Малыя России // Российский магазин. – 1793. – Ч. II–III.

⁷⁷ Дѣйствія презѣльной и отъ начала поляковъ кравашой небывалой брани Богдана Хмелницкого, гегмана запорожского, съ поляки, за найяснѣйшихъ королей полскихъ Владислава, потомъ и Казѣмира, въ року 1648, отправоватися начатой и за лѣтъ десять по смерти Хмелницкого неоконченной, зъ рознихъ лѣтописцовъ и изъ діаріуша, на той войнѣ писаного, въ градѣ Гадячу, трудомъ Григорія Грабянки, собранная и самобитнихъ старожилонъ свѣдѣтельству утвержденная. Року 1710. – Киев, 1854.

⁷⁸ Hryhorij Hrabianka's The greats war of Bogdan Хmel'nyuskij / Harvard Library of Early Ukrainian Literature. – Vol. IX. / Григорія Грабянки Дѣйствія презѣльной брани Богдана Хмелницкого / Вступ Ю. Луценка / Гарвардська бібліотека давнього українського письменства. – Т. IX. – Cambridge, Mass., 1990; Літопис гадяцького полковника Григорія Грабянки / Пер. із староукр. Ю. Луценко. – Київ, 1992; Гисторія ... Г. Граб’янки / Лѣтопись краткій ... / Упор. В.М. Мойсієнко. – Житомир, 2001; Літопис Грабянки // Збірник козацьких літописів: Густинський, Самійла Величка, Грабянки / Упор. та переклад.: В. Кречотень, В. Шевчук, Р. Іванченко. – Київ, 2006. – С. 844–967; <http://litopys.org.ua/grab/hrab.htm>

⁷⁹ Луценко Ю. Н. “Летопись Грабянки”: текстология, проблематика, поэтика : Автореф. дис. ... канд. филолог. наук. – Киев, 1989; Бовгиря А. М. “Літопис Грабянки”: питання першооснови // Укр. іст. журн. – 2003. – № 4. – С. 75–88; Його ж. “Літопис Грабянки” та питання реконструкції “достовірного літопису” // Історія українського козацтва. – Т. 2. – С. 266–281 та ін.

⁸⁰ Грушевський М. Передмова // Іван Джиджора. Україна в першій половині XVIII віку. Розвідки і замітки. – Київ, 1930. – С. V.

мість Гаврила Милорадовича полкового обозного Григорія Граб'янки

Божією Млстію Мы ANNA Імператрица и Самодержица всероссійскаа, и протчаа, и протчаа, и протчаа.

Нашего Імператорского величества подданому войска Запорожского вбоихъ сторонъ Днепра Гетману Данилу Апостолу и всему войску Запорожскому Наше Імператорское Млстивое слово.

В прошломъ 1729 году Блженніе памяти Его величества, ПЕТРА второго Імператора и Самодержца всероссійского нашего вселюбе(з)нѣйшого Племянника в грамотѣ к тебѣ подданому нашему писано, что Гадицкой полковникъ Гаврило Милорадовичъ за показаніе ѡт него козакамъ и посполству вбыди ѡт того полку ѡтставленъ, а Нашему з старшиною выбрать волними голоси из Малороссіанъ чловѣкъ двухъ, или трехъ кандидатовъ, и марта ѡт 7. числа, сего 1730 году писалъ ты подданный Намъ, что по силѣ той грамоти в кандидати гадицкого Полковничества выбраны три чловѣка, а иманно праващей за Писара Генералного Михайло Турковской, да гадицкого въ полку Полковіе вбозной Григорей Грабанка, судіа Мартинъ Штишевской, и притомъ прислалъ за лучшую того полку старшинъ, сотниковъ, значковихъ товаришей, атомановъ городових, и селских, и радовихъ казаковъ, и посполства чолобитную, чрез которую вни полчаніа нашу великую Государиню, Наше Імператорское величество всеподданнѣйше просили, чтобъ из показанныхъ кандидатовъ впрѣдѣлит кимъ в полкъ полковникомъ. Доноса при томъ, что вни кандидати люди добріе, заслуженіе, и въ вѣрности неподозрителніе, и того ураду достойни. І Мы великаа Государина, Наше Імператорское величество указали по тому твоєму подданому Нашего Гетмана доношеніа, // [16] ѥ по за ручному Гадицкого полку полчанъ челобитю, в томъ Гадицкомъ полку на мѣсто бывшаго ихъ полковника Гаврила Милорадовича бытъ полковникомъ того жъ Гадицкого полку вбозному полковому Григорію Грабанке. І тебѣ нашего Імператорского величества подданому войска Запорожского вбоихъ сторонъ Днепра Гетману, велѣтъ тому Грабанке в томъ Гадицкомъ полку бытъ Полковникомъ, и въ вѣрности к намъ великой Государине, к Нашему Імператорскому величеству, в Глуховъ в Соборной церквѣ при Генералѣ нашѣмъ Маєорѣ Кназь Алексее Шаховскомъ, или при опредѣленнымъ ѡт него привел ево полковника Гребанку к присаге, и тоѣ присагу за ево рукою, ѥ за подписаніемъ тѣхъ, кто при томъ будетъ присланъ в нашу Колегію Иностраннихъ дѣлъ.

Данъ в Москвѣ лѣта ѡт Рождества Хрѣстова 1730. Майа 30 чис[ла]. Государствованіа Нашего 1 году.

Канцлѣръ Графъ Головкинъ [16 зв.]

ЦДІАК України. – Ф. 51: Генеральна військова канцелярія. – Оп. 3. – Спр. 3594: Справа про вибрання Г. Граб'янки гадяцьким полковником. – Арк.16–16 зв. Рукопис, копія.

Автографи Григорія Граб'янки

Все Милостивіше Прошу.
 Сущою Ісусъ бже мѣноуеи бже мѣти вѣишо го
 Іиу вѣна Патрона, и бже мѣноуеи бже мѣти вѣишо го.
 Іиу Імператрѣи бже мѣноуеи бже мѣти вѣишо го
 Полюби Іакоуи Іури Грѣи Граб'янки

Іиу Імператрѣи бже мѣноуеи бже мѣти вѣишо го
 іу бже мѣноуеи бже мѣти вѣишо го Іакоуи Іури Грѣи
 Іиу Імператрѣи бже мѣноуеи бже мѣти вѣишо го
 Іиу Імператрѣи бже мѣноуеи бже мѣти вѣишо го
 Іиу Імператрѣи бже мѣноуеи бже мѣти вѣишо го

Свѣдѣніе Императорскаго вѣдѣнаго войска За-
повѣснаго о вѣдѣнаго войска до ма
Ендрѣинома, вѣдѣнаго ма до Мати
Личу Личову Личову, вѣдѣнаго Мати
шолу Личу Патронъ и вѣдѣнаго вѣдѣнаго.
Поконѣ

Свѣдѣніе Императорскаго вѣдѣнаго войска За-
повѣснаго о вѣдѣнаго войска до ма
Ендрѣинома, вѣдѣнаго ма до Мати
Личу Личову Личову, вѣдѣнаго Мати
шолу Личу Патронъ и вѣдѣнаго вѣдѣнаго.
Поконѣ

Герб Війська Запорізького з Літопису Граб'янки

№ 2

1730 р., 2 листопада. Гадяч. – Лист гадяцького полковника Григорія Граб'янки до гетьмана Данила Апостола з подякою за надання йому на полковницький ранг сотенного містечка Рашівки в Гадяцькому полку

Ясневелможній Моць Пане Гетмане,
Всемлстивїйший мнѣ Пане Патронє, и великий добродїю.

Прошлого вктября. 31. числа получил яа висоцєповажній Вашой Іасневєлможности унѣверсалъ, которимъ соизволили Ваша Іасневєлможность по високой Своей Млсти впрєдѣлит мнѣ на рангъ мой полковничий полковую вдну маєтность мѣстєчко Рашєвку. Прєто за сїє високопатронское ко мнѣ благопризрѣніє плєше до лица земли вко всепокорнѣшое мое Вашой Іасневєлможности возсилаю благодарствїє, такъ и о вацшїй впрєдъ на мене рєспєктъ Вашоу Іасневєлможности всєнижайше прошу.

Вашоу Іасневєлможности всємлстивѣйшого
мнѣ Пана Патрона и великого добродѣа.

нижайший слуга
Еа Імператорского Влчства Войска Запорожского
Полковник Гадацкий Григорий Грабанка

Року 1730

ноабра 2

Гадачь

[8]

адреса на конверті:

полкова печатка з червоного воску Гадяцького полку

Еа Імператорского Влчства Войска Запорожского
вбоихъ сторонъ Днєпра Гєтману, Іасневєлможному
Его Млсти Пану Данїилу Апостолу, Всємлстивѣйшому
мнѣ Пану Патрону, и Великому Добродѣєу.

Покорствєнно

[10 зв.]

ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3603: Справа про надання на рангові маєтності Г. Граб'янці. – Арк. 8, 10 зв. Рукопис, оригінал.

№ 3

1731 р., 26 лютого. Гадяч. – Лист гадяцького полковника Григорія Граб'янки до генерального обозного Якова Лизогуба про відрядження до Глухова писарів для кодифікації “правних книг”

Вєлможний Моць Панє вбозний войсковий енералний,
всємлстивѣйший Мнѣ Патронє и добродѣю.

Сего февраля д.[ня] 25. получил я листовний вашей велможности wrдерь, которим изволите мнѣ причитовать за неисполненіе Указу Рейментарского, в томъ, что будто писци с полку моего dla писана Книг правних доселѣ въ Глухов неprisлани. На что симъ вашей велможности штвѣтствую, что я исполнаа Указъ Рейментарский еще по первомъ предложеню посилалъ в Глуховъ двох чѣлвка писцовъ, той то шнихъ занесе з домъ всѣхъ переводчиков, wдпущено. Wднако ж и нѣнѣ wдинъ искусний писецъ значковий Полку моего товаришъ Григорій Баласний dla wзначенного писаниа книгъ правнихъ шт мене wпредѣленный въ Глуховѣ найдуетса, и в канцелларии шт мене wпрезентованъ которий |: акъ тѣю извѣстие |: уже и в дѣло себѣ wпредѣленное вступилъ, а болшъ акъ при канцелларии Полковой за не получениемъ заплати; такъ и писаровъ сотеннихъ з чистими характерами не имѣетса. Я ... доношу.

Вашоу Ясневелможности всемлстивѣйшого мнѣ

Патрона и добродзѣа, низкий слуга

Ея Императорского влчства войска Запорожского

Полковникъ Гадацкий **Григорій Грабанка**

Року 1731.

февраля 26

Гадачь

[2]

адреса на конверті:

полкова печатка з червоного воску Гадяцького полку

Ея Императорского Влчства Войска За-

порожского шбозному войсковому

Енералному, велможному Его Млсти

Пану Якову Лизогубу, всемлстивѣй-

шому Мнѣ Патрону и Добродзеѣи.

Покорнѣ.

[5 зв.]

ЦДІАК України. – Ф. 51. – Оп. 3. – Спр. 3792: Листування гадяцького полковника Григорія Граб'янки. – Арк. 2, 5 зв. Рукопис, оригінал.

Volodymyr Pryshliak. GRYGORIY GRABYANKA (THE HISTORICAL-GENEALOGICAL EXPLORATION)